

Roczny plan pracy z historii w szkole podstawowej w klasie 7. Wymagania na poszczególne oceny

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: EUROPA PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM						
1. Kongres wiedeński	1. Początek kongresu 2. „Sto dni” Napoleona 3. Postanowienia kongresu 4. Zmiany granic w Europie 5. Święte Przymierze	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815) – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim – podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze – zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815) – prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich	Uczeń: – zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, Charles’a Talleyranda, Klemensa von Metternicha – omawia przebieg „stu dni” Napoleona – przedstawia okoliczności powstania Świętego Przymierza	Uczeń: – identyfikuje postacie: Roberta Stewarta Castlereagha, Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza – przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza	Uczeń: – ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju – ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński – ocenia działalność Świętego Przymierza
Tajemnice sprzed wieków – Jak obradował kongres	1. Dlaczego Wiedeń? 2. Przebieg obrad 3. Główni		Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego Wiedeń stał się miejscem obrad kongresu	Uczeń: – opisuje przebieg obrad kongresu wiedeńskiego – charakteryzuje	Uczeń: – przedstawia znaczenie regulaminu dyplomatycznego	Uczeń: – ocenia rolę kongresu wiedeńskiego w dziejach Europy

w Wiedniu?	bohaterowie wiedeńscy			głównych uczestników kongresu	– wyjaśnia rolę kongresu wiedeńskiego w procesie likwidacji niewolnictwa	
2. Rewolucja przemysłowa	1. Narodziny przemysłu 2. Rewolucja przemysłowa na świecie 3. Maszyna parowa i jej zastosowanie 4. Narodziny elektrotechniki 5. Skutki rewolucji przemysłowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa – zna datę udoskonalenia maszyny parowej (1763) – identyfikuje postać Jamesa Watta – wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: manufaktura, fabryka, urbanizacja, kapitał, kapitaliści, robotnicy, proletariat – identyfikuje postacie: Samuela Morse’a, George’a Stephensona – wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej – omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji	Uczeń: – zna daty: skonstruowania silnika elektrycznego (1831), skonstruowania telegrafu (1837) – identyfikuje postać Michaela Faradaya – wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia – zna datę pierwszego telegraficznego połączenia kablowego między Ameryką i Europą (1866) – przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji – wyjaśnia znaczenie wynaleźienia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji	Uczeń: – identyfikuje postacie: Thomasa Newcomena, Charlesa Wightsa, Thomasa Davenporta – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – opisuje sposób działania maszyny parowej – ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.
3. Nowe idee polityczne	1. Liberalizm 2. Konserwyzm 3. Idee	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ideologia,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: liberalizm,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wolna	Uczeń: – zna datę wydania <i>Manifestu</i>	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: czartyzm,

	narodowe 4. Początki ruchu robotniczego 5. Czartyzm 6. Socjalizm i komunizm	proletariat, ruch robotniczy, strajk, związek zawodowy – identyfikuje postać Adama Smitha	konserwatyzm, socjalizm – identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Karola Marksa – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego	konkurencja, komunizm, idee narodowe – identyfikuje postacie: Giuseppe Mazziniego, Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa – charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyizmu, socjalizmu i komunizmu	<i>komunistycznego</i> (1848) – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego – wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami – wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego	falanster – zna daty: ruchu czartystów (1836–1848) – opisuje narodziny ruchu czartystów, ich postulaty oraz skutki działalności – ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w.
4. Przeciwno Świętemu Przymierzu	1. Walka z ładem wiedeńskim 2. Niepodległość Grecji 3. Początek Wiosny Ludów 4. Wystąpienia w Niemczech i Austrii 5. Parlament frankfurcki 6. Powstanie węgierskie 7. Wiosna Ludów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Wiosna Ludów – zna datę Wiosny Ludów (1848–1849) – wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów; – wymienia przyczyny Wiosny Ludów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lipcowa, rewolucja lutowa, parlament frankfurcki – zna daty: rewolucji lipcowej we Francji (1830), wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848) – identyfikuje postacie: Mikołaja I, Ludwika Napoleona	Uczeń: – zna daty: uzyskania niepodległości przez Grecję (1829), powstania w Belgii (1830), zwołania parlamentu frankfurckiego (V 1848), wybrania Ludwika Napoleona Bonapartego prezydentem Francji (XII 1848), stłumienia powstania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekabryści, bankiety – zna daty: wybuchu antytureckiego powstania w Grecji (1821–1822), powstania dekabrystów (XII 1825), uznania niepodległości Belgii (1831), wybuchu Wiosny Ludów w Prusach, Austrii	Uczeń: – przedstawia przebieg i skutki walki Greków o niepodległość – ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich – omawia rolę parlamentu frankfurckiego w procesie jednoczenia Niemiec

	we Włoszech 8. Wojna krymska		Bonapartego, Franciszka Józefa I – wskazuje na mapie państwa, które uzyskały niepodległość w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia przyczyny i przejawy walki z ładem wiedeńskim – przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich	węgierskiego (1849), wojny krymskiej (1853–1856) – identyfikuje postacie: Klemensa von Metternicha, Aleksandra II – wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815–1847 wybuchły rewolucje i powstania narodowe oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską – omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji – wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej	na Węgrzech i we Włoszech (III 1848), powstania robotniczego w Paryżu (VI 1848) – identyfikuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha, Józefa Bema Karola Alberta – przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów – opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich	

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I

ROZDZIAŁ II: ZIEMIE POLSKIE PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM

1. Po upadku Księstwa Warszawskiego	1. Podział ziem polskich 2. Rzeczpospolita Krakowska 3. Wielkie Księstwo	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu uwłaszczenie – zna datę powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu ziemie zabrane – zna daty: reformy uwłaszczeniowej w Wielkim Księstwie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu protektorat – zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze	Uczeń: – zna datę otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817) – wyjaśnia, jaką rolę	Uczeń – zna datę wprowadzenia obowiązku szkolnego w zaborze pruskim (1825)

	Poznańskie 4. Sytuacja gospodarcza w zaborze pruskim – podstawy nowoczesności 5. Sytuacja gospodarcza w zaborze austriackim 6. Kultura i oświata	Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815) – wskazuje na mapie podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim	Poznańskim (1823), zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim (1848) – charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego – opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej – charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego – opisuje sytuację gospodarczą w zaborze austriackim	pruskim (1807), powołania sejmu prowincjonalnego w Wielkim Księstwie Poznańskim (1824) – identyfikuje postacie: Antoniego Radziwiłła, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego – omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim	pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości – porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami – przedstawia warunki rozwoju polskiej kultury i oświaty w zaborze pruskim i Galicji	– ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim
2. W Królestwie Polskim	1. Konstytucja Królestwa Polskiego 2. Namiestnik i wielki książę 3. Gospodarka Królestwa Polskiego 4. Kultura i edukacja pod zaborem rosyjskim 5. Opozycja	Uczeń: – zna datę nadania konstytucji Królestwu Polskiemu (1815) – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego – wskazuje na mapie zasięg Królestwa Polskiego – wymienia organy władzy określone	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kaliszanie, konspiracja – zna daty: objęcia władzy przez Mikołaja I (1825), zawiązania Sprzysiężenia Podchorążych (1828) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, wielkiego księcia Konstantego, Mikołaja I, Franciszka	Uczeń: – zna daty: otwarcia uniwersytetu w Warszawie (1816), działalności Towarzystwa Filomatów (1817–1823), wprowadzenia cenzury w Królestwie Polskim (1819), założenia Banku Polskiego (1828)	Uczeń: – zna daty: powstania Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego (1825), wystąpienia kaliszan (1820) – identyfikuje postacie: Stanisława Kostki Potockiego, Tadeusza Czackiego, Tomasza Zana	Uczeń: – wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego – ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego – omawia różnice pomiędzy opozycją legalną i nielegalną w Królestwie Polskim – ocenia stosunek władz carskich do

	legalna w Królestwie Polskim 6. Tajne spiski i organizacje	w konstytucji Królestwa Polskiego	Ksawerego Druckiego–Lubeckiego, Stanisława Staszica, Waleriana Łukasińskiego – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego – opisuje rozwój przemysłu w Królestwie Polskim – omawia rozwój kultury i edukacji w Królestwie Polskim – wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele	– identyfikuje postacie: Józefa Zajączka, Juliana Ursyna Niemcewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Wincentego i Bonawentury Niemojowskich – wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim – przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego – przedstawia sytuację na wsi w Królestwie Polskim	– wskazuje na mapie Kanał Augustowski – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty – charakteryzuje działalność kulturalno–oświatową Polaków na ziemiach zabranych – przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności – opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych	opozycji legalnej i nielegalnej
3. Powstanie listopadowe	1. Wybuch powstania 2. Od negocjacji do detronizacji 3. Wojna polsko–rosyjska 4. Wodzowie powstania listopadowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa – zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830), bitwy pod Olszynką	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dyktator, detronizacja – zna daty: detronizacji Mikołaja I i zerwania unii z Rosją (25 I 1831), bitwy pod Ostrołęką (V 1831), bitwy o	Uczeń: – zna daty: przejęcia dyktatury przez Józefa Chłopickiego (XII 1830), – identyfikuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater, Józefa Bema,	Uczeń: – zna daty: bitwy pod Stoczkiem (II 1831), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (III 1831), bitew pod Iganiami i Boremlem (IV 1831) – identyfikuje	Uczeń: – identyfikuje postacie: Michała Radziwiłła, Macieja Rybińskiego, Antoniego Giełguda – ocenia postawy wodzów powstania listopadowego

	5. Walki poza Królestwem	Grochowską (II 1831), wojny polsko–rosyjskiej (II–X 1831) – identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego – wymienia przyczyny powstania listopadowego	Warszawę (6–7 IX 1831) – identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Adama Jerzego Czartoryskiego – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego	Iwana Dybicza, Iwana Paskiewicza – wskazuje na mapie tereny poza Królestwem Polskim, na których toczyły się walki podczas powstania w latach 1830–1831 – opisuje przebieg nocy listopadowej – charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchu wojny polsko–rosyjskiej – opisuje przebieg wojny polsko–rosyjskiej	postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Józefa Dwernickiego – przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim	– ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia
Tajemnice sprzed wieków – Czy powstanie listopadowe mogło zakończyć się sukcesem?	1. Dlaczego Polacy byli bez szans? 2. Wydarzenia w Belwederze 3. Co zmieniłaby śmierć wielkiego księcia Konstantego?		Uczeń: – przedstawia oceny historyków dotyczące szans powstania listopadowego	Uczeń: – opisuje zamach na wielkiego księcia Konstantego – porównuje siły militarne Rosji i powstańców – wskazuje błędy dowódców powstania	Uczeń: – podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy powstanie listopadowe mogło zakończyć się sukcesem	Uczeń: – ocenia skutki zamachu na wielkiego księcia Konstantego

	4. Jaką liczbę żołnierzy mogli wystawić Rosjanie? 5. Jakie błędy popełnili dowódcy?					
4. Wielka Emigracja	1. Ucieczka przed represjami 2. Stronnictwa polityczne na emigracji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: emigracja, Wielka Emigracja – identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego – wymienia przyczyny Wielkiej Emigracji – wskazuje na mapie główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: zsyłka, emisariusz – identyfikuje postacie: Zygmunta Krasińskiego, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego – wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji – wymienia formy działalności Polaków na emigracji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: katorga, amnestia – zna daty: powstania Towarzystwa Demokratycznego Polskiego (1832) i Hôtel Lambert (1833) – przedstawia stosunek władz i społeczeństw Europy do polskich emigrantów – charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego Polskiego – przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych	Uczeń: – zna daty: powstania Komitetu Narodowego Polskiego (1831), Gromad Ludu Polskiego (1835) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Wiktora Heltmana – wskazuje na mapie trasy, które przemierzali polscy emigranci – przedstawia program Komitetu Narodowego Polskiego – omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego	Uczeń: – opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji – ocenia działalność Polaków na emigracji

				z Hôtel Lambert		
5. Ziemie polskie po powstaniu listopadowym	1. Represje po upadku powstania listopadowego 2. Królestwo Polskie w cieniu Cytadeli 3. Represje w zaborze pruskim 4. Działalność spiskowa 5. Powstanie krakowskie 6. Rabacja galicyjska	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu rusyfikacja – zna datę wybuchu powstania krakowskiego (21/21 II 1846) – wymienia represje wobec uczestników powstania listopadowego – wskazuje przykłady polityki rusyfikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego – wskazuje na mapie tereny objęte powstaniem krakowskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rabacja, kontrybucja – zna daty: wybuchu rabacji galicyjskiej (II 1846) – identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli – charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego – omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rabacji galicyjskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: noc paskiewiczowska, Statut organiczny, – zna daty: wprowadzenia Statutu organicznego (1832), ogłoszenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1833), likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej (XI 1846) – identyfikuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego – wskazuje na mapie tereny objęte rabacją galicyjską – wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie	Uczeń: – zna daty: powstania Stowarzyszenia Ludu Polskiego (1835), wprowadzenia rosyjskiego kodeksu karnego w Królestwie Polskim (1847) – identyfikuje postacie: Edwarda Flottwella, Karola Libelta, Henryka Kamieńskiego – omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim – charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w. – przedstawia przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego	Uczeń: – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego – ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego
6. Wiosna Ludów na ziemiach polskich	1. Nastroje w Wielkopolsce na początku 1848 roku	Uczeń: – identyfikuje postacie: Józefa Bema, Adama	Uczeń: – zna daty: powstania wielkopolskiego (IV–V 1848),	Uczeń: – zna daty: porozumienia w Jarosławcu (IV 1848),	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu serwituty – zna datę powstania	Uczeń: – wyjaśnia, jakie znaczenie dla polskiego ruchu

	2. Powstanie w Wielkopolsce 3. W obronie polskości na Warmii, Mazurach i Śląsku 4. Sytuacja w Galicji 5. Ukraiński ruch narodowy 6. <i>Za waszą i naszą wolność</i>	Mickiewicza – wyjaśnia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaborami – wskazuje na mapie zabory, w których doszło do wystąpień w 1848 r.	uwłaszczenia chłopów w Galicji (1848) – identyfikuje postać Ludwika Mierosławskiego – opisuje przebieg Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji	bitwy pod Miłosławiem (IV 1848), – identyfikuje postacie: Franza von Stadiona, Wojciecha Chrzanowskiego, Józefa Wysockiego, Henryka Dembińskiego – charakteryzuje wkład Polaków w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie	Komitetu Narodowego w Poznaniu (III 1848) – identyfikuje postacie: Józefa Lompy, Emanuela Smołki, Gustawa Gizewiusza, Krzysztofa Mrongowiusza – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku	niepodległościowego w Galicji miał wzrost świadomości narodowościowej wśród Rusinów – ocenia skutki Wiosny Ludów na ziemiach polskich – ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu
7. Kultura polska doby romantyzmu	1. Kultura polska 2. po utracie niepodległości 3. Narodziny romantyzmu 4. Polski mesjanizm 5. Początki badań historii Polski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina – wymienia poglądy romantyków	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu racjonalizm – identyfikuje postać Joachima Lelewela – wyjaśnia, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami – przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mesjanizm, salon artystyczny – charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm – wyjaśnia, czym był polski mesjanizm	Uczeń: – zna datę opublikowania ballady <i>Romantyczność</i> Adama Mickiewicza – identyfikuje postać Andrzeja Towiańskiego, Artura Grottgera – przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości	Uczeń: – ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						
ROZDZIAŁ III: EUROPA I ŚWIAT PO WIOŚNIE LUDÓW						
1. Stany	1. Rozwój	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Zjednoczone w XIX wieku	Stanów Zjednoczonych 2. Podział na Północ i Południe 3. Przyczyny wojny secesyjnej 4. Wojna secesyjna 5. Stany Zjednoczone po wojnie secesyjnej	– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Północ, Południe – zna datę wojny secesyjnej (1861–1865) – identyfikuje postać Abrahama Lincolna – wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej	– wyjaśnia znaczenie terminów: secesja, Konfederacja, Unia, wojna totalna – zna datę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863) – identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta – charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa – omawia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej	– wyjaśnia znaczenie terminów: taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie – zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), secesji Karoliny Południowej (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861) – omawia przyczyny podziału Stanów Zjednoczonych na Północ i Południe – opisuje przebieg wojny secesyjnej – wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa	– zna daty: wprowadzenia zakazu przywozu niewolników do Stanów Zjednoczonych (1808), bitwy pod Gettysburgiem (VII 1863), kapitulacji wojsk Konfederacji (VI 1865), ataku na Fort Sumter (IV 1861) – wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa	– ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych – ocenia skutki wojny secesyjnej
2. Zjednoczenie Włoch i Niemiec	1. Dwie koncepcje zjednoczenia Włoch	Uczeń: – zna daty: powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wyprawa „tysiąca czerwonych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu komunardzi – zna daty: bitew	Uczeń: – zna daty: powstania Niemieckiego Związku Celnego	Uczeń: – ocenia rolę Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia

	2. Piemont 3. Zjednoczenie Włoch 4. Powstanie Królestwa Włoskiego 5. Polityka Prus 6. Wojny Prus z Danią i Austrią 7. Wojna z Francją 8. Komuna Paryska 9. Polacy w Komunie Paryskiej	powstania II Rzeszy Niemieckiej (18 I 1871) – identyfikuje postacie: Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka – wymienia etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy	koszul”, <i>risorgimento</i> – zna daty: wojny Prus z Austrią (1866), wojny francusko–pruskiej (1870–1871) – identyfikuje postacie: Camilla Cavoura, Wilhelma I, Napoleona III – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi – omawia etapy jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko–pruskiej – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck	pod Magentą i Solferino (1859), wojny Prus i Austrii z Danią (1864), pokoju we Frankfurcie nad Menem (1871), bitwy pod Sadową (1866), powstania Związku Północno–niemieckiego (1867), bitwy pod Sedanem (1870), Komuny Paryskiej (III–V 1871) – wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – omawia koncepcje zjednoczenia Włoch – opisuje przebieg procesu jednoczenia Włoch – wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch – przedstawia koncepcje zjednoczenia Niemiec – omawia skutki wojen Prus z Danią	(1834), zawarcia sojuszu Piemontu z Francją (1858), wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania w Królestwie Obojga Sycylii (1860), objęcia tronu w Prusach przez Wilhelma I (1861), powstania Czerwonego Krzyża (1863), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866), powstania Austro–Węgier (1867), zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo Włoskie (1870) – identyfikuje postacie: Wiktora Emanuela II, Jarosława Dąbrowskiego, Walerego Wróblewskiego – wskazuje okoliczności powstania Czerwonego Krzyża	Niemiec – ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia swoich państw – dostrzega najważniejsze podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec

				i Austrią dla procesu jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Komuny Paryskiej	– wyjaśnia okoliczności powstania Austro– –Węgier – przedstawia rolę Polaków w Komunie Paryskiej	
3. Kolonializm w XIX wieku	1. Przyczyny ekspansji kolonialnej 2. Kolonizacja Afryki 3. Polityka kolonialna w Azji 4. Skutki polityki kolonialnej 5. Brytyjskie imperium kolonialne 6. Konflikty kolonialne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu kolonializm – identyfikuje postać królowej Wiktorii – wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: faktoria handlowa, Kompania Wschodnioindyjska – zna datę otwarcia Japonii na świat (1854) – identyfikuje postać Cecila Johna Rhodesa – wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii – wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji – przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie sipajów, powstanie Mahdiego, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów – wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w. – przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji – wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych – wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych	Uczeń: – zna daty: wybuchu pierwszej wojny opiumowej (1839), wybuchu powstania Mahdiego (1881) – porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji – przedstawia stosunek państw azjatyckich do ekspansji europejskiej – charakteryzuje kolonialne imperium Wielkiej Brytanii	Uczeń: – ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw
4. Rozwój nowych	1. W stronę demokracji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – porównuje systemy

ruchów politycznych	2. Socjaliści i anarchiści 3. Nowe ideologie 4. Emancypacja kobiet 5. Prawa wyborcze dla kobiet	terminów: system republikański, partia polityczna, monarchia parlamentarna, demokratyzacja – wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji – wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w.	terminów: socjaliści, socjaldemokracja, komuniści, chrześcijańska demokracja (chadecja), nacjonalizm, emancypantki, sufrażystki – identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII – przedstawia założenia programowe socjalistów – charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji – wyjaśnia, na czym polegał nowoczesny nacjonalizm – wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek	terminów: rewolucja proletariacka, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, anarchizm, terror indywidualny, szowinizm, syjonizm – zna daty: powstania I Międzynarodówki (1864), ogłoszenia encykliki <i>Rerum novarum</i> (1891) – przedstawia cele i metody działania anarchistów – omawia różnice między zwolennikami socjaldemokracji a komunistami – wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet	terminów: solidaryzm społeczny, reformiści/rewizjoniści – zna datę ustanowienia 1 maja Świętem Pracy (1889) – przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych – przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia	ustrojowe w XIX–wiecznej Europie – ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego – ocenia metody stosowane przez anarchistów – ocenia poglądy i sufrażystek oraz metody i skutki ich działalności
5. Postęp techniczny i zmiany cywilizacyjne	1. Rozwój nauk przyrodniczych 2. Rozwój medycyny i higieny 3. Rozwój	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu teoria ewolucji – identyfikuje postacie: Karola	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu pasteryzacja – zna daty: ogłoszenia teorii ewolucji przez Karola	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu promieniotwórczość – zna daty: odkrycia promieni X (1895),	Uczeń: – zna daty: wynalezienia szczepionki przeciwko wścieklicznie (1885), odkrycia bakterii gruźlicy i cholery	Uczeń: –ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu – ocenia znaczenie

	komunikacji i transportu 4. Nowe środki transportu 5. Życie codzienne	Darwina, Marii Skłodowskiej–Curie – wymienia odkrycia naukowe, które wpłynęły na rozwój nauk przyrodniczych i medycznych – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne	Darwina (1859), przyznania Nagród Nobla dla Marii Skłodowskiej–Curie (1903 i 1911), pierwszego lotu samolotem (1903), wynalazienia telefonu (1876) – identyfikuje postacie: Ludwika Pasteura, Orville’a i Wilbura Wright, Thomasa Alwę Edisona, Alexandra Grahama Bella – przedstawia założenia teorii ewolucji – omawia kierunki rozwoju medycyny i higieny – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu	budowy Kanału Sueskiego (1859–1869), budowy Kanału Panamskiego (1904–1914), pierwszego lotu sterowcem (1900), opatentowania fonografu (1878), wynalazienia gramofonu (1887) – identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Pierre’a Curie, Wilhelma Roentgena, Guglielma Marconiego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała budowa wielkich kanałów morskich – wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w.	(1903) – identyfikuje postacie: Roberta Kocha, Karla Benza, Johna Dunlopa, Gottlieba Daimlera, Rudolfa Diesela, Ferdynanda Zeppelina, Josepha Swana – wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w.	budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji
6. Kultura przełomu XIX i XX wieku	1. Literatura i prasa 2. Sztuka i architektura 3. Kultura	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kultura masowa, pozytywizm, impresjonizm	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: realizm, naturalizm, secesja – identyfikuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu historyzm – zna daty: początków kina (1895), pierwszych	Uczeń: – zna datę pierwszej wystawy impresjonistów (1874) – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – ocenia znaczenie kina dla rozwoju kultury masowej – ocenia zjawisko

	masowa 4. Upowszechnienie sportu	– przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej	postacie: Auguste’a Comte’a, Charlesa Dickensa, Juliusza Verne’a, Lwa Tołstoja, Auguste’a Renoira, Auguste’a i Louisa Lumière – charakteryzuje nowe kierunki w sztuce i architekturze – wyjaśnia, czym charakteryzowało się malarstwo impresjonistów – wymienia idee, które miały rozwijać wśród młodych pokoleń igrzyska olimpijskie	nowożytnych igrzysk olimpijskich (1896) – identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Fiodora Dostojewskiego, Josepha Conrada, Edgara Degasa, Pierre’a de Coubertina – wyjaśnia, jakie cele społeczne przyświecały literaturze i sztuce przełomu wieków – przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.	terminu symbolizm, ekspresjonizm, futuryzm – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w.	upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.
Tajemnice sprzed wieków – Kim byli impresjoniści?	1. Salon Odrzuconych 2. Impresjoniści na dworcu kolejowym 3. <i>Impresja – wschód słońca</i>		Uczeń: – wymienia cechy malarstwa impresjonistycznego	Uczeń: – wyjaśnia, w jakich okolicznościach powstało określenie <i>impresjoniści</i> – określa tematykę dzieł impresjonistów	Uczeń: – przedstawia okoliczności, w jakich powstał Salon Odrzuconych	Uczeń: – wyjaśnia, jaką rolę pełnił Salon w życiu kulturalnym Francji w XIX w.
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III						
ROZDZIAŁ IV: ZIEMIE POLSKIE PO WIOŚNIE LUDÓW						
1. Ziemie	1. Praca	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

polskie przed powstaniem styczniowym	2. Zabór austriacki po Wiośnie Ludów 3. Odwilż posewastopolska 4. „Czerwoni” i „biali” 5. Przyczyny powstania styczniowego 6. „Rewolucja moralna” w Królestwie Polskim	– wyjaśnia znaczenie terminów: praca organiczna – zna datę manifestacji patriotycznych w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postacie: Karola Marcinkowskiego, Hipolita Cegielskiego – wymienia założenia pracy organicznej – określa przyczyny powstania styczniowego	– wyjaśnia znaczenie terminów: „czerwoni”, „biali”, autonomia, modernizacja – zna datę mianowania Aleksandra Wielopolskiego dyrektorem Komisji Wyznań i Oświecenia Publicznego (1861) – identyfikuje postacie: Dezyderygo Chłapowskiego, Aleksandra II, Jarosława Dąbrowskiego, Aleksandra Wielopolskiego – wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej – wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska – przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych”	– wyjaśnia znaczenie terminów: Bazar, odwilż (wiosna) posewastopolska – zna datę wprowadzenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postać Andrzeja Zamoyskiego – przedstawia proces polonizacji urzędów w Galicji – charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim – wyjaśnia, jaki cel stawiali sobie organizatorzy manifestacji patriotycznych – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi”	– wyjaśnia znaczenie terminu „rewolucja moralna” – zna daty: powstania Bazaru (1841), założenia Towarzystwa Rolniczego (1858) – identyfikuje postacie: Leopolda Kronenberga, Agenora Gołuchowskiego – wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania – porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych”	– ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki zaborców – ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego
2. Powstanie styczniowe	1. Wybuch powstania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – ocenia stosunek

	2. Przebieg powstania 3. Powstańcy styczniowi 4. Upadek powstania	terminów: branka, wojna partyzancka – zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), ukazu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864) – identyfikuje postać Romualda Traugutta – wymienia przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego – omawia rolę Romualda Traugutta w powstaniu styczniowym – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego	terminów: kosynierzy, Tymczasowy Rząd Narodowy – zna daty: ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863), stracenia Romualda Traugutta (VIII 1864) – przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego – charakteryzuje przebieg walk powstańczych – omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim	terminu Komitet Centralny Narodowy – zna datę aresztowania Romualda Traugutta (IV 1864) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza Teodora Berga – wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych – omawia cele programowe Tymczasowego Rządu Narodowego – charakteryzuje politykę władz powstańczych – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska	terminu: żuawi śmierci, państwo podziemne – zna daty: mianowania Aleksandra Wielopolskiego naczelnikiem Rządu Cywilnego (1862), objęcia dyktatury przez Mariana Langiewicza (III 1863) – identyfikuje postacie Zygmunta Sierakowskiego, Józefa Hauke–Bosaka, Stanisława Brzóska – przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego	Aleksandra Wielopolskiego do konspiracji niepodległościowej – ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego
3. Represje po powstaniu	1. Represje po upadku	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – ocenia politykę

styczniowym	powstania styczniowego 2. Rusyfikacja 3. Walka z polskim Kościołem 4. Polacy na zesłaniu 5. Powstanie zabajkalskie 6. Postawy wobec rusyfikacji	terminów: rusyfikacja, pozytywiści – wymienia bezpośrednio represje wobec uczestników powstania styczniowego – przedstawia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji	terminów: lojalizm, Kraj Przywiślański, „noc apuchtinowska” – identyfikuje postać Aleksandra Apuchtina – przedstawia politykę władz carskich wobec Królestwa Polskiego – charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim	terminów: kubitka, tajne komplety, trójlojalizm – zna datę powstania Szkoły Głównej Warszawskiej (1862) – identyfikuje postać Michaiła Murawjowa – omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem – charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych	terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Oświaty Narodowej, generał–gubernator – zna datę powstania zabajkalskiego (1866) – omawia rolę i postawy Polaków na zesłaniu	caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych – ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji
4. W zaborze pruskim i austriackim	1. Germanizacja i kulturkampf 2. Antypolska polityka władz 3. Walka Polaków z germanizacją 4. Autonomia galicyjska 5. Stańczycy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu germanizacja – zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901) – identyfikuje postacie: Ottona von Bismarcka, Michała Drzymały – charakteryzuje politykę germanizacji – przedstawia postawy Polaków wobec germanizacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: autonomia kulturkampf, strajk szkolny, rugi pruskie, – zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich (1885), strajku szkolnego w Wielkopolsce (1906) – identyfikuje postać Marii Konopnickiej – wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu – opisuje przejawy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja Kolonizacyjna, Hakata – zna daty: wprowadzenia języka niemieckiego jako jedyne języka państwowego w Wielkopolsce (1876), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886), – identyfikuje postacie: Mieczysława Ledóchowskiego, Józefa Szujskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu stańczycy – zna daty: ogłoszenia tzw. noweli osadniczej (1904), wprowadzenia tzw. ustawy kagańcowej (1908) – identyfikuje postacie: Agenora Gołuchowskiego, Kazimierza Badeniego, Piotra Wawrzyniaka – przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec polityki germanizacyjnej władz pruskich – ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego – ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych

			polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie – wymienia instytucje autonomiczne w Galicji	– przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu – omawia działalność instytucji prowadzących politykę germanizacji	przez władze austriackie – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Galicji odgrywali stańscy	
5. Rozwój gospodarczy ziem polskich	1. Przemiany gospodarcze ziem zaboru rosyjskiego 2. Pod panowaniem pruskim 3. Gospodarka Galicji 4. Łódź wielko-przemysłowa 5. Przemiany społeczne na ziemiach polskich 6. Asymilacja Żydów 7. Przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu emigracja zarobkowa – zna datę uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864) – identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego – wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w. – wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: burżuazja, inteligencja, ziemiaństwo – zna datę zniesienia granicy celnej z Rosją (1851) – identyfikuje postać Ignacego Łukasiewicza – wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w. – opisuje okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych – omawia rozwój przedsiębiorczości Polaków w zaborze	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe – zna datę zakończenia budowy kolei warszawsko-wiedeńskiej (1848) – identyfikuje postać Franciszka Stefczyka – przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim – przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim – omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: haskala serwituty, famuły – zna datę pierwszego lotu samolotem na ziemiach polskich (1910) – porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami

			pruskim i wymienia jej przykłady – charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji – omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w.	– omawia rozwój spółdzielczości w Galicji – charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich – wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki		
6. Nowe ruchy polityczne na ziemiach polskich	1. Ruch socjalistyczny na ziemiach polskich 2. Ruch narodowy 3. Rozwój ruchu ludowego	Uczeń: – zna daty: powstania Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa – wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu solidaryzm narodowy – zna daty: powstania Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjaldemokratycznej Galicji i Śląska (1897) – identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego – przedstawia cele ruchu robotniczego – charakteryzuje program nurtu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: endencja, internacjonalizm – identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Franciszka Stefczyka – omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich – charakteryzuje program nurtu rewolucyjnego w polskim ruchu socjalistycznym – wyjaśnia, dlaczego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: program brukselski, program paryski – zna daty powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893), Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy (1900), Ligi Narodowej (1893), Stronnictwa Ludowego (1895) – identyfikuje postacie Stanisława Stojałowskiego, Marii i Bolesława Wysłouchów	Uczeń: – wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami – ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w.

		– wymienia założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego, Polskiego Stronnictwa Ludowego	niepodległościowego w polskim ruchu socjalistycznym – omawia założenia programowe ruchu narodowego – charakteryzuje program ruchu ludowego	polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji	– porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL	
7. Organizacje niepodległościowe na początku XX wieku	1. Rewolucja 1905 roku na ziemiach polskich 2. Powstanie łódzkie 3. Działalność polskich partii politycznych 4. Skutki rewolucji 5. Działania organizacji Bojowej PPS 6. Orientacje polityczne Polaków na początku XX wieku 7. Organizacje niepodległościowe	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, – zna datę rewolucji 1905–1907 – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – omawia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich – charakteryzuje orientację proaustriacką i prorosyjską	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk powszechny, Organizacja Bojowa PPS, organizacja paramilitarna – zna daty krwawej niedzieli (22 I 1905), powstania Związku Walki Czynnej (1908) – identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Sikorskiego – wymienia przyczyny rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim – przedstawia przebieg rewolucji 1905–1907	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Duma Państwowa, Macierz Szkolna, strajk szkolny – zna daty: powstania łódzkiego (I–VI 1905), powstania Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Niepodległościowych (1912) – wskazuje na mapie ośrodki wystąpień robotniczych w czasie rewolucji 1905–1907 – omawia przebieg powstania łódzkiego – opisuje działalność	Uczeń: – zna daty: podziału na PPS–Frację Rewolucyjną i PPS–Lewicę (1906), utworzenia Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” (1867) – identyfikuje postać Józefa Mireckiego – porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r.	Uczeń: – ocenia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907 – ocenia postawy Polaków w przededniu nadciągającego konfliktu międzynarodowego

	ściowe		w Królestwie Polskim – przedstawia działania Organizacji Bojowej PPS – wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami	polских partii politycznych w czasie rewolucji 1905–1907 – przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początki XX w.		
Tajemnice sprzed wieków – Jak działała Organizacja Bojowa PPS?	1. Pierwsze wystąpienie zbrojne 2. Broń 3. Rozwój Organizacji Bojowej PPS 4. Jak uwolniono więźniów politycznych? 5. Akcja czterech premierów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Organizacja Bojowa PPS – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia cele, dla których została powołana Organizacja Bojowa PPS	Uczeń: – zna datę powstania Organizacji Bojowej PPS (1904) – opisuje udział Organizacji Bojowej PPS w rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „akcje dynamitowe”, „krwawa środa” – identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Tomasza Arciszewskiego – przedstawia okoliczności pierwszego zbrojnego wystąpienia Organizacji Bojowej PPS	Uczeń: – zna daty: „krwawej środy” (1906), napadu na pociąg pod Bezdunami (1908) – identyfikuje postacie: Stefana Okrzei, Aleksandra Prystora – omawia na wybranych przykładach działalność Organizacji Bojowej PPS	Uczeń: – omawia strukturę organizacyjną Organizacji Bojowej PPS – ocenia skuteczność działań Organizacji Bojowej PPS
8. Kultura polska na przełomie XIX i XX wieku	1. Kultura narodowa Polaków 2. Polski pozytywizm 3. Rola historii 4. Malarstwo	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska – identyfikuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, pozytywizm warszawski – identyfikuje postacie: Juliusza i	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postyczniowa, skauting – zna daty: otwarcia Polskiej Akademii	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cyganeria, ogródki jordanowskie, neoromantyzm – identyfikuje postacie: Wojciecha	Uczeń: – charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w. – ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku

	5. Kultura Młodej Polski 6. Początki kultury masowej 7. Sztuka polska przełomu XIX i XX w.	postacie: Henryka Sienkiewicza, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Marię Konopnicką, Jana Matejkę – wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc – podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc	Wojciecha Kossaków, Artura Grottgera, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego – wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury – przedstawia hasła pozytywistów warszawskich – omawia realizację haseł pracy u podstaw – charakteryzuje kulturę Młodej Polski – wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.	Umiejętności (1873), powołania Towarzystwo Oświaty Ludowej (1872), utworzenia Polskiej Macierzy Szkolnej (1906) – identyfikuje postacie: Aleksandra Świętochowskiego, Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprówicza – wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury – wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami	Gersona, Artura Górskiego, Kazimierza Prószyńskiego, Henryka Jordana, Andrzeja Małkowskiego – wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego	pokrzepieniu serc

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV

ROZDZIAŁ V: I WOJNA ŚWIATOWA

1. Świat na drodze ku wojnie światowej	1. Nowe mocarstwa 2. Konflikty między europejskimi	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: trójprzymierze / państwa centralne,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfizm, kocioł bałkański – zna daty: wojny	Uczeń: – zna daty: podpisania układu rosyjsko–francuskiego (1892),	Uczeń: – zna daty: wojny rosyjsko–tureckiej (1877–1878), kongresu berlińskiego (1878),	Uczeń: – ocenia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie

	3. Konflikty kolonialne 4. Wyścig zbrojeń 5. Rywalizacja na morzach 6. Wojna rosyjsko–japońska 7. Konflikty na Bałkanach	trójporozumienie / ententa, aneksja – zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907) – wskazuje na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia, – wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia – wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń	rosyjsko–japońskiej (1904–1905), I wojny bałkańskiej (1912), II wojny bałkańskiej (1913) – wskazuje na mapie państwa, które w wyniku wojen bałkańskich zdobyły największe tereny – omawia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami – przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach – wyjaśnia, jak doszło do wybuchu wojny rosyjsko–japońskiej	podpisania porozumienia francusko–brytyjskiego (1904), podpisania porozumienia rosyjsko–brytyjskiego (1907), bitwy pod Cuszimą (1905) – wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w. – opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia – omawia przebieg wojny rosyjsko–japońskiej i jej skutki – przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich	aneksji Bośni i Hercegowiny przez Austro–Węgry (1908) – przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – opisuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie XIX w.	– ocenia wpływ konfliktów bałkańskich na zaostrzenie sytuacji międzynarodowej w Europie
2. Na frontach I wojny światowej	1. Wybuch I wojny światowej 2. Wojna	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Wojna, front	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu U–Boot – zna daty:	Uczeń: – zna daty: przyłączenia się Japonii do ententy (1914), przyłączenia	Uczeń: – ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy

	na morzach 3. Walki na zachodzie Europy 4. Walki na Bałkanach i we Włoszech 5. Wojna pozycyjna 6. Koniec Wielkiej Wojny 7. Kapitulacja Niemiec	– zna daty: I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918) – wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej	błyskawiczna, wojna pozycyjna nieograniczona wojna podwodna, – zna daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914), przyłączenia się Włoch do ententy (1915), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917), podpisania traktatu brzeskiego (3 III 1918) – wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych – przedstawia okoliczności wybuchu Wielkiej Wojny – wyjaśnia, jaki wpływ miało wprowadzenie nowych rodzajów broni – wskazuje przyczyny klęski państw	wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro–Węgry (28 VII 1914), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy pod Verdun (1916), bitwy pod Ypres (1915), ataku Niemiec na Belgię i Francję (VIII 1914), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Stany Zjednoczone (IV 1917), kapitulacji Austro–Węgier (XI 1918) – identyfikuje postacie: Franciszka Ferdynanda Habsburga, Karola I Habsburga, Wilhelma II, Paula von Hindenburga – przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy – przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych	się Turcji do państw centralnych (1914), bitwy o Gallipoli (1915), przyłączenia się Bułgarii do państw centralnych (1915), zatopienia Lusitanii (1915), bitwy nad Sommą (1916), bitwy jutlandzkiej (1916), przyłączenia się Grecji do ententy (1917), buntu marynarzy w Kilonii (XI 1918) – wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech i Austro–Węgrzech – opisuje przebieg walk na froncie zachodnim – przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech	nieograniczonej wojny podwodnej – omawia przebieg wojny na morzach i oceanach – ocenia skutki zastosowania przez Niemcy gazów bojowych

			centralnych			
Tajemnice sprzed wieków – Jakie były początki czołgów?	1. Pierwsze „zbiorniki” 2. Pierwsze czołgi na froncie 3. Powstanie sił pancernych 4. Walka w czołgach	Uczeń:	Uczeń: – wymienia zalety i wady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej	Uczeń: – wymienia przykłady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej – wyjaśnia okoliczności narodzin broni pancernej	Uczeń: – przedstawia okoliczności powstania brytyjskich sił pancernych i określa ich wartość bojową	Uczeń: – ocenia użyteczność czołgów w prowadzeniu działań wojennych
3. I wojna światowa na ziemiach polskich	1. Walki na froncie wschodnim 2. Zniszczenia wojenne na ziemiach polskich 3. U boku państw centralnych 4. Formacje polskie u boku Rosji 5. Wojsko polskie we Francji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie – zna datę sformowania Legionów Polskich (1914) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys przysięgowy, Polska Organizacja Wojskowa – zna daty: powstania Kompanii Kadrowej (1914), bitwy pod Gorlicami (1915), kryzysu przysięgowego (VII 1917), powstania Polskiej Organizacji Wojskowej (1914) – wskazuje na mapie rejony walk Legionów Polskich – omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Legion Puławski, Błękitna Armia – zna daty: bitwy pod Tannenbergiem (VIII 1914), bitwy pod Kostiuchnowką (1916), bitwy pod Rokitną (1915), bitwy pod Kaniowem (1918) – identyfikuje postać Józefa Hallera – wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r. – przedstawia genezę i organizację Legionów Polskich	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu wojna manewrowa – zna daty: wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (6 VIII 1914), powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Warszawie (1914), powstania Naczelnego Komitetu Narodowego (1914), powstania Legionu Puławskiego (1914) powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Lozannie (1917) – opisuje przebieg	Uczeń: – porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim – ocenia sposób traktowania ziem polskich przez zaborców w czasie I wojny światowej – ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków

			i u boku ententy – wyjaśnia, jak zaborcy w czasie I wojny światowej traktowali ziemie Królestwa Polskiego	– wyjaśnia, jakie znaczenie dla sprawy niepodległości Polski miała działalność Polskiej Organizacji Wojskowej	działań wojennych na froncie wschodnim – przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji	
4. Rewolucje w Rosji	1. Rewolucja lutowa 2. Okres dwuwładzy 3. Rosyjskie stronnictwa polityczne 4. Przewrót bolszewicki 5. Wojna domowa 6. Armia Czerwona 7. Rosja po rewolucji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lutowa, rewolucja październikowa – zna daty: wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917) – identyfikuje postać Włodzimierza Lenina – wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bolszewicy, Rada Komisarzy Ludowych, Armia Czerwona, łagry – zna daty: wojny domowej w Rosji (1919–1922), powstania ZSRS (XII 1922) – identyfikuje postać Mikołaja II – wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz ośrodki, które zapoczątkowały rewolucje październikową – przedstawia okoliczności wybuchu rewolucji październikowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dwuwładza, Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czeka, dyktatura proletariatu, tezy kwietniowe – zna daty obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (15 III 1917), ogłoszenia tez kwietniowych przez Lenina (IV 1917) – wskazuje na mapie zamordowania rodziny carskiej (VII 1918) – identyfikuje postacie: Feliksa Dzierżyńskiego, Lwa Trockiego – omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej – określa przyczyny,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: eserowcy, mienszewicy, kadeci – zna daty: powstania Rady Komisarzy Ludowych (XI 1917), ogłoszenia konstytucji (VII 1918) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kiereńskiego, Grigorija Rasputina – wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe – omawia przebieg rewolucji lutowej – omawia losy rodziny carskiej	Uczeń: – charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji – ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy

			i omawia jej przebieg – charakteryzuje sytuację w Rosji po rewolucji październikowej	omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji		
5. Sprawa polska w czasie I wojny światowej	1. Państwa zaborcze a sprawa polska 2. <i>Akt 5 listopada</i> 3. Sprawa polska w polityce ententy 4. Polacy na konferencji paryskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy) – zna daty: wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919) – identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Romana Dmowskiego – wymienia postanowienia Aktu 5 listopada – wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Regencyjna – zna datę programu pokojowego prezydenta Wilsona (8 I 1918) – identyfikuje postacie: Thomasa Woodrowa Wilsona, Władysława Grabskiego – przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej – omawia sprawę polską w polityce państw ententy	Uczeń: – zna daty: ogłoszenia odezwy cara Mikołaja II (1916), powstania Rady Regencyjnej (1917), odczw Rządu Tymczasowego i bolszewików (1917) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kakowskiego, Zdzisława Lubomirskiego, Józefa Ostrowskiego, Georges Clemenceau, Davida Lloyd George’a – omawia udział delegacji polskiej na konferencji wersalskiej	Uczeń: – zna datę ogłoszenia odezwy Mikołaja Romanowa do Polaków (VIII 1914) – identyfikuje postacie Mikołaja Mikołajewicza, Karla Kuka, Hansa von Beselera – przedstawia zależności między sytuacją militarną państw centralnych i ententy podczas I wojny światowej a ich stosunkiem do sprawy polskiej	Uczeń: – ocenia, jakie znaczenie dla Polaków miał Akt 5 listopada i program pokojowy prezydenta Wilsona
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						

ROZDZIAŁ VI: ŚWIAT W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

1. Świat po I wojnie światowej	1. Ład wersalski 2. Zniszczenia i straty po I wojnie światowej 3. Nowy układ sił w Europie 4. Liga Narodów 5. Wielki kryzys gospodarczy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Czwórka, Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy – zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920) – wskazuje na mapie państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: demilitaryzacja, ład wersalski, czarny czwartek, New Deal – zna daty: obrad konferencji paryskiej (XI 1918–VI 1919), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), wprowadzenia New Deal (1933) – identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta – wskazuje na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu Austro–Węgier, państwa bałtyckie – przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej – wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów – charakteryzuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plebiscyt, europeizacja, wolne miasto, mały traktat wersalski – zna daty: podpisania traktatów z Austrią (1919) i Węgrami (1920) oraz traktatu z Turcją (1920) – identyfikuje postać Kemala Mustafy – wskazuje na mapie zmiany terytorialne wynikające z traktatu wersalskiego – charakteryzuje układ sił w powojennej Europie – przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski – charakteryzuje działalność Ligi Narodów – wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu	Uczeń: – zna daty: wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934) – omawia postanowienia pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec – wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno	Uczeń: – ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego – ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie

			przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim	gospodarczego – omawia skutki wielkiego kryzysu gospodarczego		
2. Narodziny faszyzmu	1. Włochy po I wojnie światowe 2. Rządy faszystów we Włoszech 3. Nazizm 4. Republika weimarska 5. Przejęcie władzy przez Hitlera 6. Społeczeństw o III Rzeszy 7. Zbrodnie nazistów do 1939 roku 8. Faszyzm i autorytaryzm w innych państwach europejskich	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: faszyzm, marsz na Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, obóz koncentracyjny, führer – zna daty: marszu na Rzym (1922), przejęcia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (I 1933) – identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – charakteryzuje ideologię faszystowską – charakteryzuje ideologię nazistowską	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „czarne koszule”, ustawy norymberskie, autorytaryzm, totalitaryzm – zna datę przyjęcia ustaw norymberskich (1935) – identyfikuje postać Josefa Goebbelsa – wskazuje na mapie Europy państwa demokratyczne, totalitarne i autorytarne – opisuje okoliczności przejęcia władzy przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera – charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pakti laterańskie, noc długich noży, noc kryształowa – zna daty: przejęcia przez Benita Mussoliniego funkcji premiera (1922), funkcjonowania Republiki Weimarskiej (1919–1933), powstania paktów laterańskich (1929), przejęcia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934), nocy kryształowej (1938) – przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej – wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: korporacja, system monopartyjny, pucz, indoktrynacja – zna daty: powstania Związków Włoskich Kombatantów (1919), puczu monachijskiego (1923), powstania Narodowej Partii Faszystowskiej (1921), podpalenia Reichstagu (II 1933) – identyfikuje postacie: Piusa XI, Alfreda Rosenberga – przedstawia sytuację Włoch po zakończeniu I wojny światowej – omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech i nazistów w Niemczech	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy autorytarne – ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r. – ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli

Tajemnice sprzed wieków – W jaki sposób Niemcy odbudowali swoją armię?	1. Decyzje konferencji paryskiej 2. Czołgi jako ciągniki rolnicze 3. Szkolenie żołnierzy 4. Współpraca z ZSRS	Uczeń: – zna datę zawarcia układu w Rapallo (1922) – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące armii niemieckiej	Uczeń: – przedstawia sposoby łamania przez Niemcy postanowień traktatu wersalskiego dotyczących wojska – opisuje współpracę niemiecko–radziecką w dziedzinie militarnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Reichswehra – zna datę wypowiedzenia przez Niemcy klauzul militarnych traktatu wersalskiego (1935)	Uczeń: – omawia proces szkolenia żołnierzy na potrzeby przyszłej armii niemieckiej – przedstawia rozwój niemieckiej broni pancernej	Uczeń: – ocenia wojskową współpracę między Niemcami a ZSRS i jej wpływ na zagrożenie pokoju międzynarodowego
3. ZSRS – imperium komunistyczne	1. Rozwój terytorialny Rosji Radzieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym 2. Rządy Józefa Stalina 3. Propagandowy wizerunek Stalina 4. Gospodarka ZSRS 5. Zbrodnie komunistyczne do 1939 roku 6. Głód na Ukrainie 7. Relacje ZSRS–Niemcy do 1939 roku	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: stalinizm, kult jednostki – zna daty: utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939) – identyfikuje postać Józefa Stalina – wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki – wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Nowa Ekonomiczna Polityka, wielka czystka, NKWD, łagier – zna daty: ogłoszenia NEP (1921), układu w Rapallo (1922) – identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Wiaczesława Mołotowa, Joachima Ribbentropa – opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów – wymienia zbrodnie komunistyczne do 1939 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kołchoz, Gułag, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa – zna daty: kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932–1933), wielkiej czystki (1936–1938), represji wobec Polaków w ZSRS (1937–1938) – wskazuje na mapie obszar głodu w latach 1932–1933 – omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: komunizm wojenny, sowchoz – wskazuje na mapie największe skupiska łagrów – przedstawia rozwój terytorialny Rosji Sowieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym – wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy – charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji Sowieckiej po zakończeniu I wojny światowej	Uczeń: – ocenia politykę Stalina wobec przeciwników – ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez Stalina – ocenia zbrodniczą politykę komunistów do 1939 r.

			– omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.	– omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Stalina		
4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym	1. Społeczne skutki I wojny światowej 2. Wpływ mass mediów na społeczeństwa 3. Komunikacja 4. Nowe trendy w architekturze i sztuce 5. Sztuka filmowa 6. Zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym 7. Przemiany w modzie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mass media, propaganda – wymienia rodzaje mass mediów – przedstawia społeczne skutki I wojny światowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu indoktrynacja – zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918) – przedstawia rozwój środków komunikacji w okresie międzywojennym – wyjaśnia, dlaczego sztuka filmowa cieszyła się coraz większą popularnością – wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, funkcjonalizm – zna datę pierwszej audycji radiowej (1906) – wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce – charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dadaizm, surrealizm, futurizm – zna datę pierwszego wręczenia Oscarów (1929) – wyjaśnia i ocenia wpływ mass mediów na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – ocenia wpływ mass mediów na rozwój propagandy w państwach totalitarnych – ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej
5. Świat na drodze ku II wojnie światowej	1. Militaryzacja Niemiec i powstanie osi Berlin–Rzym–Tokio 2. <i>Anschluss</i> Austrii 3. Wojna	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: aneksja, <i>Anschluss</i>, oś Berlin–Rzym–Tokio (państwa osi) – zna daty: <i>Anschlussu</i> Austrii (III 1938),	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>appeasement</i>, remilitaryzacja – zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936),	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu państwo marionetkowe – zna daty: przywrócenia powszechnej służby wojskowej	Uczeń: – zna daty: aneksji Mandżurii przez Japonię (1931), podboju Libii przez Włochy (1932), wojny włosko–abisyńskiej (1935–	Uczeń: – ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium – ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla

	domowa w Hiszpanii 4. Układ monachijski 5. i kolejne zdobycze niemieckie Ekspansja Japonii	aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939) – identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch – wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej	wojny domowej w Hiszpanii (1936–1939), ataku Japonii na Chiny (1937), konferencji w Monachium (29–30 IX 1938), zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938), – identyfikuje postać Francisco Franco – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii – przedstawia przyczyny <i>Anschlusu</i> Austrii – wymienia postanowienia konferencji w Monachium – charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez Adolfa Hitlera do sierpnia 1939 r.	w Niemczech (1935), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939) – identyfikuje postać Neville’a Chamberlaina – przedstawia proces militarystyki Niemiec – wymienia strony walczące ze sobą w hiszpańskiej wojnie domowej – omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej – przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej – charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w.	1936), zajęcia Albanii przez Włochy (1939), zbombardowania Guerniki (1937), proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939) – identyfikuje postacie: Édouarda Daladiera, Józefa Tiso – wyjaśnia wpływ polityki <i>appeasementu</i> na politykę zagraniczną Niemiec – charakteryzuje włoską ekspansję terytorialną do 1939 r. – wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Japonii na Dalekim Wschodzie	Europy

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VI

ROZDZIAŁ VII: POLSKA W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

1. Odrodzenie Rzeczypospolitej	1. Sytuacja międzynarodowa	Uczeń: – zna daty: przekazania władzy wojskowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Tymczasowy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu unifikacja	Uczeń: – zna daty: powstania Rady	Uczeń: – ocenia polityczne starania Polaków

	2. Pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich 3. Odzyskanie niepodległości 4. 11 listopada 5. Rząd Jędrzeja Moraczewskiego	Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich – omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego	Naczelnik Państwa – zna datę: powołania rządu Jędrzeja Moraczewskiego (18 XI 1918) – identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – określa zasięg wpływów pierwszych ośrodków władzy – opisuje działania pierwszych rządów polskich po odzyskaniu niepodległości – omawia dążenia władz polskich do uzyskania przez Polskę uznania międzynarodowego	– zna daty: powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (7 XI 1918), powstania Naczelnej Rady Ludowej (14 XI 1918), wydania dekretu o powołaniu Tymczasowego Naczelnika Państwa (22 XI 1918), powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919) – przedstawia sytuację międzynarodową jesienią 1918 r. – wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę	Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (19 X 1918), powstania Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego (28 X 1918), przekazania władzy cywilnej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (14 XI 1918), Tymczasowego Komitetu Rządzącego we Lwowie (24 XI 1918) – przedstawia założenia programowe pierwszych ośrodków władzy	w przededniu odzyskania niepodległości – ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości
2. Walka o granicę wschodnią	1. Koncepcje granicy wschodniej 2. Konflikt	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „cud nad Wisłą”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu linia Curzona – zna daty: układu	Uczeń: – zna daty: utworzenia Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej	Uczeń: – ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej

	polsko-ukraiński 3. Orleńskie 4. Wyprawa kijowska 5. Ofensywa bolszewików 6. Bitwa Warszawska i nadniemieńska 7. Pokój ryski 8. Polsko-litewskie spory terytorialne	– zna daty: Bitwy Warszawskiej (15 VIII 1920), pokoju w Rydze (18 III 1921) – wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim – przedstawia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – wymienia postanowienia pokoju ryskiego	koncepcja federacyjna, Rada Obrony Państwa „bunt” Żeligowskiego – zna daty: bitwy nadniemieńskiej (22–28 IX 1920), „buntu” Żeligowskiego (9 X 1920) – identyfikuje postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, Michaiła Tuchaczewskiego – omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej – wskazuje na mapie miejsca bitew stoczonych z Rosjanami w 1920 r. – omawia przebieg Bitwy Warszawskiej i jej skutki – przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską	z Symonem Petlurą (IV 1920), powołania Rady Obrony Państwa (VII 1920), włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922) – identyfikuje postacie: Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego, Władysława Sikorskiego, Siemiona Budionnego – wskazuje na mapie tereny zajęte przez Armię Czerwoną do sierpnia 1920 r. – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną – opisuje przebieg ofensywy bolszewickiej w 1920 r. – przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r.	(X/XI 1918), polskiej ofensywy wiosennej (1919), powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski (VII 1920), przekazania Wilna przez bolszewików Litwinom (VII 1920), bitwy pod Zadwórzem (1920), bitwy pod Komarowem (31 VIII 1920) – identyfikuje postacie: Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. – omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki	w Galicji Wschodniej – ocenia postanowienia pokoju ryskiego

Tajemnice sprzed wieków – Jak doszło do „cudu nad Wisłą”?	1. Mobilizacja społeczeństwa 2. Przygotowanie kontruderzenia 3. „Cud nad Wisłą”	Uczeń: – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano „cudem nad Wisłą”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mobilizacja – zna datę opracowania planu Bitwy Warszawskiej (5/6 VIII 1920) – omawia plany strategiczne wojsk polskich przed Bitwą Warszawską	Uczeń: – identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Tadeusza Rozwadowskiego – przedstawia postaci, które miały wpływ na wynik Bitwy Warszawskiej	Uczeń: – identyfikuje postacie Maxime’a Weyganda, Józefa Hallera, Edgara Vincenta lorda d’Abernona – charakteryzuje spór o autorstwo zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – ocenia spór wokół autorstwa planu Bitwy Warszawskiej
3. Kształtowanie się granicy zachodniej i południowej	1. Powstanie wielkopolskie 2. Ustalenie północnej granicy 3. Zaślubiny z morzem 4. Wolne Miasto Gdańsk 5. Pierwsze i drugie powstanie śląskie 6. Trzecie powstanie śląskie 7. Konflikt polsko-czechosłowacki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt – zna datę wybuchu powstania wielkopolskiego (27 XII 1918) – wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszary plebiscytowe – wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa polskiego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla niepodległej Polski	Uczeń: – zna daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920), plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), trzeciego powstania śląskiego (V–VII 1921) – identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Wojciecha Korfantego – wskazuje na mapie obszar powstania wielkopolskiego – omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – omawia okoliczności	Uczeń: – zna daty: przybycia Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania (26 XII 1918), pierwszego powstania śląskiego (VIII 1919), zaślubin Polski z morzem (10 II 1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (VII 1920), drugiego powstania śląskiego (VIII 1920) – identyfikuje postacie: Józefa Dowbora-Muśnickiego, Józefa Hallera – wskazuje na mapie zasięg powstań śląskich,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu konwencja górnośląska – opisuje konflikt polsko-czechosłowacki i jego skutki – przedstawia proces kształtowania się zachodniej i północnej granicy państwa polskiego	Uczeń: – ocenia postawę Polaków wobec sytuacji politycznej w Wielkopolsce w końcu 1918 r. – ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu – ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska

		miął dostęp do morza	plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku – przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich	Śląsk Cieszyński – przedstawia okoliczności zaślubin Polski z morzem		
4. Rządy parlamentarne	1. Trudne początki niepodległości 2. Pierwsze wybory parlamentarne 3. Konstytucja z 1921 roku 4. Scena polityczna II Rzeczypospolitej 5. Elekcja i śmierć Narutowicza 6. Rządy parlamentarne w latach 1919–1926 7. Kryzys rządów parlamentarnych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Naczelnik Państwa, konstytucja marcowa – zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921), wyboru Gabriela Narutowicza na prezydenta (XII 1922) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego – omawia postanowienia konstytucji marcowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: system parlamentarny, czynne i bierne prawo wyborcze, hiperinflacja, wojna celna – zna daty: pierwszych wyborów do sejmu ustawodawczego (26 I 1919), zabójstwa prezydenta Gabriela Narutowicza (16 XII 1922) – identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Wojciecha Korfanteo, Ignacego Daszyńskiego, Władysława Grabskiego – charakteryzuje zadania, jakie stanęły przed władzami	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mała konstytucja, partyjniactwo – zna datę wprowadzenia podziału na województwa (1919), uchwalenia małej konstytucji (20 II 1919) – wymienia postanowienia małej konstytucji i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza – przedstawia przejawy kryzysu rządów parlamentarnych – charakteryzuje rządy parlamentarne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: sejm ustawodawczy, Zgromadzenie Narodowe, kontrasygnata – identyfikuje postacie: Romana Rybarskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouin de Courtenaya – przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich – charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję	Uczeń: – ocenia pozycję ustrojową Naczelnika Państwa – ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926

			odradzającej się Polski	w Polsce w latach 1919–1926	międzynarodową II Rzeczypospolitej	
5. Zamach majowy i rządy sanacji	1. Zamach majowy 2. Walki podczas zamachu majowego 3. Zmiany konstytucji 4. Rządy sanacyjne 5. Represje w stosunku do opozycji 6. Obóz w Berezie Kartuskiej 7. Rządy sanacyjne po śmierci Piłsudskiego 8. Polski autorytaryzm na tle europejskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja, konstytucja kwietniowa – zna daty: początku zamachu majowego (12 V 1926), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego – opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego – charakteryzuje rządy sanacyjne – przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: piłsudczycy, obóz sanacyjny, autorytaryzm, wybory brzeskie, proces brzeski – zna daty: dymisji rządu i prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (14 V 1926), wyborów brzeskich (XI 1930), procesu brzeskiego (1932) – identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego, Macieja Rataja – omawia przyczyny zamachu majowego – charakteryzuje przebieg zamachu majowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekret, nowela sierpniowa, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, „cuda nad urną” – zna daty: uchwalenia noweli sierpniowej (2 VIII 1926), wyboru Ignacego Mościckiego na prezydenta (1 VI 1926), śmierci Józefa Piłsudskiego (12 V 1935) – identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego, Władysława Sikorskiego – przedstawia politykę sanacji wobec opozycji – omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: grupa pułkowników, grupa zamkowa, Obóz Zjednoczenia Narodowego – zna daty: powołania rządu „Chjeno-Piasta” (10 V 1926), powstania BBWR (1928), powstania Centrolewu (1929), Kongresu Obrony Prawa i Wolności (29 VI 1930), powstania OZN-u (1937) – identyfikuje postacie: Kazimierza Bartla, Adama Koca – porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej	Uczeń: – charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie – ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli – ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną

6. Gospodarka II Rzeczypospolitej	1. Problemy gospodarcze odrodzonej Polski 2. Reforma walutowa Grabskiego 3. Odbudowa gospodarcza 4. Reforma rolna 5. Wielki kryzys gospodarczy w Polsce 6. Nowe inwestycje przemysłowe 7. Port morski w Gdyni	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy – wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B, obszar COP-u, Gdynię – wymienia różnice między Polską A i Polską B – wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą odgrywał Centralny Okręg Przemysłowy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu reforma walutowa – zna daty: reformy walutowej Władysława Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia budowy COP-u (1937) – identyfikuje postacie: Eugeniusza Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego – omawia reformy rządu Władysława Grabskiego – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej gospodarki – przedstawia założenia 4-letniego planu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego realizację	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu reforma rolna – zna daty: ustawy o reformie rolnej (1920 i 1925), początku wielkiego kryzysu (1929) – przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości – omawia założenia i realizację reformy rolnej – charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu magistrala węglowa – wskazuje na mapie przebieg magistrali węglowej – opisuje sposoby przezwyciężania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej – przedstawia działania podjęte w celu modernizacji gospodarki Polski w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej – ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej – ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego

7. Społeczeństwo odrodzonej Polski	1. Społeczeństwo o II Rzeczypospolitej 2. Państwo wielu narodów 3. Polityka wobec mniejszości narodowych 4. Rozwój edukacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu analfabetyzm – omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, w jaki sposób władze odrodzonego państwa polskiego walczyły z analfabetyzmem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja narodowa, asymilacja państwowa, getto ławkowe – zna datę reformy Janusza Jędrzejewicza (1932) – identyfikuje postać Janusza Jędrzejewicza – przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa – omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>numerus clausus</i> – opisuje sytuację społeczną Polski w międzywojennej Polsce – charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców – omawia stosunki polsko-żydowskie – wymienia przykłady wyższych uczelni funkcjonujących w II Rzeczypospolitej	Uczeń: – zna daty: przeprowadzenia spisów powszechnych w II Rzeczypospolitej (1921 i 1931), zbliżenia się Ruchu Narodowo-Radykalnego do Obozu Zjednoczenia Narodowego (1937) – charakteryzuje przykłady realizacji polityki asymilacyjnej w latach 30. XX w.	Uczeń: – ocenia położenie mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej – ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych
8. Osiągnięcia II Rzeczypospolitej	1. Osiągnięcia polskich naukowców 2. Literatura międzywojenna 3. Technika i transport II Rzeczypospolitej 4. Polskie kino	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Enigma – identyfikuje postać Władysława Reymonta – przedstawia najważniejsze osiągnięcia kultury	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: – zna datę otrzymania Literackiej Nagrody Nobla przez Władysława Reymonta (1924) – identyfikuje postacie: Stefana	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, ekspresjonizm, funkcjonalizm, lwowska szkoła matematyczna – identyfikuje postacie: Brunona	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: awangarda, styl narodowy, katastrofizm, formizm, skamandryci, <i>art déco</i>, Awangarda Krakowska, – zna daty: powstania PKP (1926), powstania	Uczeń: – charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze II Rzeczypospolitej – ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym

	w okresie międzywojennym 5. Polski modernizm 6. Malarstwo i architektura	polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym	Żeromskiego, Zofię Nałkowską, Marię Dąbrowską, Witolda Gombrowicza, Juliana Tuwima, Stanisława Ignacego Witkiewicza – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym – prezentuje osiągnięcia polskiej literatury w okresie dwudziestolecia międzywojennego – wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych	Szulza, Eugeniusza Bodo, Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury – wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, twórców filmu i sztuki w Polsce międzywojennej – przedstawia rozwój kinematografii polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym	PLL LOT (1929) – identyfikuje postacie: Tadeusza Kotarbińskiego, Floriana Znanieckiego, Stefana Banacha, Hugona Steinhausa – wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia – przedstawia nurty w polskiej literaturze oraz grupy poetyckie, jakie rozwinęły się w okresie dwudziestolecia międzywojennego	
9. II Rzeczpospolita na arenie międzynarodowej	1. II Rzeczpospolita i jej sąsiedzi 2. Polska polityka zagraniczna 3. Układy w Rapallo	Uczeń: – zna datę układu polsko-francuskiego (II 1921) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wymienia sojusze, jakie zawarła Polska	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „korytarz”, polityka równowagi i „równych odległości” – zna daty: układu polsko-rumuńskiego (III 1921), traktatu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Międzymorze – zna daty: układu w Rapallo (1922), układu w Locarno (1925) – przedstawia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu wojna prewencyjna – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały układy	Uczeń: – ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej

	i Locarno 4. Normalizacja stosunków z ZSRS i Niemcami 5. Rola II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej	w dwudziestoleciu międzywojennym – wyjaśnia, które z nich miały stanowić gwarancję bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej	polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934) – identyfikuje postać Józefa Becka – omawia stosunek państw sąsiednich do II Rzeczypospolitej – charakteryzuje stosunki polsko-radzieckie i polsko-niemieckie w dwudziestoleciu międzywojennym	koncepcję Józefa Piłsudskiego dotyczącą prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji – omawia ideę Międzymorza i wyjaśnia przyczyny jej niepowodzenia – wskazuje zagrożenia, jakie stwarzały dla Polski układy z Rapallo i Locarno – opisuje polską politykę zagraniczną w latach 30. XX w.	w Rapallo i Locarno – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały polsko-radziecki traktat o nieagresji i polsko-niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy	
10. Polska w przededniu II wojny światowej	1. Zajęcie Zaolzia 2. Niemieckie żądania wobec Polski 3. Sojusz z Wielką Brytanią i Francją 4. Pakt Ribbentrop–Mołotow	Uczeń: – zna daty: paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939), polsko-brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego (25 VIII 1939) – wskazuje na mapie obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: eksterytorialność – zna daty: zajęcia Zaolzia przez Polskę (2 X 1938), polsko-brytyjskich gwarancji pomocy w razie ataku Niemiec (IV 1939), wypowiedzenia przez Niemcy deklaracji o niestosowaniu	Uczeń: – zna daty: przedstawienia po raz pierwszy propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (X 1938), przedstawienia po raz ostatni propozycji tzw. ostatecznego	Uczeń: – przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie – charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej – wyjaśnia, jaki	Uczeń: – ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia – ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań niemieckich

		– przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r. – wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow	przemocy z Polską (IV 1939) – identyfikuje postacie: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa, Józefa Becka – wskazuje na mapie Zaolzie, tzw. „korytarz” – omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow	uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (III 1939), przemówienia sejmowego Józefa Becka (5 V 1939) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r. – przedstawia okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop–Mołotow	wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII						